

Justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Kopi:

Kriminalomsorgsdirektoratet

Kriminalomsorga region vest

Nordmøre og Romsdal, 05.02.2026

Uttale fra Nordmøre regionråd IPR og Romsdal IPR – Angående utredninger om nye fengsler i Ålesund- og Mosjøenområdet

Vi viser til oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet til Kriminalomsorgsdirektoratet, datert 17. november 2025, om utredninger for nye fengsler i hhv. Ålesund- og Mosjøenområdet.

Dette brevet sendes på vegne av de to regionrådene for Nordmøre og Romsdal:

- Nordmøre regionråd IPR; interkommunalt politisk råd for Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll kommuner.
- Romsdal IPR; interkommunalt politisk råd for Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes kommuner.
- Til sammen omfatter de to regionene om lag 120 000 innbyggere.

I Kriminalomsorgsdirektoratets og Statsbyggs rapport, «Framtidig fengselskapasitet», fra mars 2024 ble det blant annet foreslått endringer for fengselsstrukturen i Møre og Romsdal; herunder nytt «fengselskonsept» i Møre og Romsdal og en nedleggelse av 32 lavsikkerhetsplasser ved Hustad fengsel.

Nordmøre regionråd IPR og Romsdal IPR støtter behovet for et nytt fengsel i Ålesundsområdet. Bygningsmassen i Ålesund er for lengst utdatert og uegnet, og de innsatte og ansatte bør så snart som mulig få bedre fasiliteter.

Imidlertid er vi uenige i premisset som settes som utgangspunkt for utredningen i oppdragsbrevet; at nytt fengsel i Ålesundområdet må innebære redusert kapasitet ved Hustad fengsel, gjennom at dagens 32 lavsikkerhetsplasser på Hustad legges ned.

Noen momenter vi er opptatt av å løfte fram i forbindelse med utredning av nytt fengsel i Møre og Romsdal:

- Vi mener det er grunn til å utrede nærmere hvorvidt det er forsvarlig å ta ned antallet lavsikkerhetsplasser i Nordmøre og Romsdal, med de konsekvensene det har for innsatte og ansatte. Samtidig ser vi at man i nabolandet Sverige tar grep for å oppjustere antallet soningsplasser nasjonalt betydelig i årene som kommer.

- Hustad fengsel er en viktig arbeidsplass midt mellom to av de største arbeidsmarkedene i Møre og Romsdal, og rekrutterer i stor grad regionalt fra kommuner som Hustadvika, Molde, Averøy, Kristiansund og Tingvoll. Det har over tid vist seg krevende å rekruttere til Kriminalomsorgen i Norge. At Hustad fengsel hadde det høyeste antallet søkere per studieplass på det nye desentraliserte deltidsutdanningstilbudet for fengselsbetjenter, vitner om en arbeidsstokk med stor motivasjon for å bidra til å utvikle kriminalomsorgstilbudet på Hustad videre.
- Hustad fengsel inngår i et regionalt «økosystem» og har etablert et godt samarbeid med flere eksterne samarbeidspartnere, som Hustadvika videregående skole, Hustadvika kommune, NAV, Friomsorgen, Politiet, Molde behandlingssenter, Knausen DPS, Nordmøre og Romsdal tingrett (med rettssteder i Molde og Kristiansund) m.fl. Om tilbudet på Hustad reduseres medfører dette ekstraarbeid og -utgifter for flere av samarbeidspartnerne (eksempelvis til fangetransport over lengre avstander).

Når det gjelder bygningene og arealene, så finnes det flere utviklingsmuligheter videre for Hustad fengsel:

- For avdeling for lavere sikkerhet er det de siste årene gjort betydelige investeringer på utstyr- og bygningsmasse. Dagens 32 plasser på lavere sikkerhet er i dag i dubleringsceller. Heller enn å legge ned kan en vurdere å redusere dette til 16 plasser på enkeltrom. På den måten vil en kunne høyne kvaliteten på soningen, og opprettholde et nødvendig tilbud i Nordmøre og Romsdal.
- Fengselet har stort areal innenfor eksisterende bygningsmasse som er i umiddelbar nærhet til dagens avdelinger på høyere sikkerhet. Området er allerede skallsikret og kan bygges om. Det er altså mulig å øke antall plasser på høy sikkerhet innenfor dagens bygning.

Dette er noen av momentene vi ønsker at hensyntas i det kommende utredningsarbeidet. Representantskapene i Nordmøre regionråd IPR og Romsdal IPR ber om at utredningen ikke forhåndskonkluderer om kapasitetsbehovet på Nordvestlandet, og at utredningen åpner for at det vil kunne være behov for lav- og høysikkerhetskapasitet både på Sunnmøre og i Nordmøre og Romsdal i framtiden.

Vi ser frem til en konstruktiv videre dialog med Justis- og beredskapsdepartementet og Kriminalomsorgsdirektoratet i arbeidet utover våren 2026.

Med vennlig hilsen,

På vegne av representantskapene i Romsdal IPR og Nordmøre regionråd IPR,

Trygve Grydeland, leder Romsdal IPR, ordfører Molde kommune

Ingrid Ovidie Rangønes, leder Nordmøre IPR, ordfører Averøy kommune

Nils Christian Harnes, ordfører Hustadvika kommune (vertskommune Hustad fengsel)